

סיפורים ומסרים שאפשר ללמוד מילדים אהובים שנפרדו מאיתנו

עז וילצ'יק

י"ז אב התש"ס - ד' תמוז התשע"ז

To thine own self be true - Shakespeare
(היה נכון לעצמך, שייקספיר)

על עז

עז גדל והתחנך ברעננה. הוא היה בן הזקונים אחרי אח ושתי אחיות, אך תמיד הרגיש שהוא אחד מהם והתחבר למעגל החברים שלהם.

נער ברוך כשרונות, חכם מצחיק ואהוב על כל סובביו. הוא ניגן בגיטרה, רקד ברייקדאנס, היה פעיל בחוגי ספורט ובבני עקיבא. היה מקובל מאד על כל חבריו שאהבו להיות סביבו, ותמיד גרם להם לצחוק עם התעלולים שעשה בבית הספר ובתנועת הנוער ועם הסרטונים והשירים המצחיקים שהיה שולח להם. חבריו היו תמיד שורצים בבית שלנו כשבאו לשחק איתו במרתף guitar hero ופיפ"א.

הוא אהב לטייל הרבה בארץ ובעולם יחד עם המשפחה והחברים ואהב מאד לעקוב אחרי המשחקים של קבוצות הספורט שאהד. הוא התעניין מאד בפוליטיקה והיסטוריה עולמית, ובשולחן שבת תמיד הביע את דעתו בכל נושא גם בפני הגדולים.

בקיץ בין כיתה ט' לכיתה י' התגלה בגופו סרטן העצמות. במשך כמעט שנה התמודד עם המחלה בגבורה. עבר סדרה של טיפולים כימוטרפיים שהחלישו מאד את הגוף, אך הוא התעקש שיתייחסו אליו כנער רגיל, לא רצה שירחמו עליו, והשתדל לשמור על ההומור שהיה לו וניצל את הזמן שנשאר לו בצורה הטובה ביותר.

מתוך המקורות

הוא (הלל) היה אומר:
אם אין אני לי, מי לי?
וכשאני לעצמי, מה אני?
ואם לא עבשיו, אימתי?
(אבות א, יג)

שיח עם הילדים

- נסו לשנן בעל פה את דבריו של הלל.
- הסבירו במילים שלכם את שלשת חלקי הפתגם.
- מה לדעתכם הקשר בין חלקי המשנה?
- עז זכה לקיים בעצמו את שלשת חלקי המשנה. נסו למצוא בסיפורונים אודותיו כיצד בא הדבר לידי ביטוי.
- איזה חלק מחלקי המשנה הייתם רוצים לאמץ אליכם במיוחד, וללמוד ממנו?

"לא בא לי להיות סָלֵב סרטן"

עזי תמיד ידע הגבולות שלו ומעולם לא חצה אותם, או במילים שלו: "יש את החבר'ה ויש אותי. אם לא טוב לחברה מי אני ומה אני זו בעיה שלהם. אני אמשך עם האמת שלי והאנשים הנכונים ישארו". לפני המחלה עזי היה במרכז העניינים, כי אנשים רצו להיות איתו משום היה שנון חכם ומגניב אבל הוא השתדל תמיד להסתובב גם עם החבר'ה הפחות מקובלים, שלא ירגישו בודדים...

כשעזי חלה הוא לא נתן לסיפור הסרטן להגדיר אותו ואת המצב שלו. "לא בא לי להיות סלב סרטן" הוא היה אומר. אם הוא היה מרגיש שמישהו מרחם עליו הוא היה פשוט מתרחק ממנו. במחלקה כשהציעו מתנות לחולים הוא סירב לקבל. הוא העדיף שלא ליטול חלק בפעילויות שנעשו עבור הילדים החולים.

גם לאורך כל התקופה של המחלה המשיך לשמור על קשר עם החברים שלו למרות הסבל שסבל ואהב לתבל את הביקורים שלהם בהומור שחור עצמי. כך ניסה להבטיח שאף אחד לא יהיה עצוב או מובך.

סיפורים ומסרים שאפשר ללמוד מילדים אהובים שנפרדו מאיתנו

שחר גדסי ז"ל

הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט" (זאהבת חסד והצנע לכת עם א-להיך" (מיכה ו', ח

על שחר

שחר נולדה בשכונת קרית מנחם בירושלים, תינוקת יפה ורגועה, אחות שניה מבין שש בנות, להוריה מוריה ורועי. ילדה רגישה וחברותית, תלמידה מצטיינת, סקרנית ובעלת יכולת התמדה, שמאד אהבה לקרוא ספרים. מילדות התבלטה במידותיה הטובות, במאור הפנים, ביכולת ההקשבה ובאהבת הזולת.

בגיל 12.5 חלתה בסרטן. על אף קשיי המחלה והטיפולים הקשים שעברה, שחר שמרה על אופטימיות ורוח של אמונה, התבוננה פנימה - לטובת דיוק והתקדמות פנימית, והחוצה - על מנת להיטיב עם האחר.

גם ברגעים המאתגרים ביותר, היא לא התלוננה, אלא בחרה להיטיב ואף להכיר תודה.

היא התנדבה ב"זכרון מנחם", התפללה יום-יום על אנשים הזקוקים לרחמי שמיים, הכינה מתנות וצ'ופרים לילדי המחלקה ולצוות המטפל, כתבה יומן תודה ועוד ועוד.

לאחר כשנה וחודשיים של מאבק במחלה, בר"ח ניסן תשפ"א, השיבה שחר האהובה את נשמתה לבורא.

מתוך המקורות

אמר להם, צאו וראו איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם?

רבי אליעזר אומר, עין טובה.

רבי יהושע אומר, חבר טוב.

רבי יוסי אומר, שכן טוב.

רבי שמעון אומר, הרואה את הנולד.

רבי אלעזר אומר, לב טוב.

אמר להם, רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם, שבכלל דבריו דבריכם (אבות, ב', ט')

שיח עם הילדים

- מדוע "לב טוב" כולל את כל הדרכים הישרות שתוארו במשנה? תנו דוגמא למעשה שמשקף "לב טוב".
- חשבו על סיטואציה שהיתה קשה עבורכם. מה תוכלו ללמוד משחר שיסייע לכם להתמודד איתה?
- מהו הערך המוסף של מעשי חסד שנעשים בצנעה?
- הכרת תודה היא כישור שניתן להתאמן עליו בכדי להגבירו. חשבו על חמישה דברים טובים שקרו לכם לאחרונה. בנוסף, חשבו כיצד ניתן להתאמן עוד על הכרת תודה?

האפיקומן של שחר

בליל הסדר, בתקופה שלאחר סדרת הטיפולים הראשונה, שחר מצאה את האפיקומן.

רועי, אבא שלה, שאל אותה מה היא מבקשת והיא ענתה: 500 ש. הוא הכיר את הבת שלו, שלא נהגה לבקש דבר לעצמה, ושאל אותה "מה חשבת לעשות עם הכסף?". שחר אמרה לו אח"כ בשקט שהיא רוצה לקנות צעצועים לילדים במחלקה.

לאורך כל תקופת המחלה, מדי שבוע, שחר נהגה לחלק במחלקה מתנות וחלות שאפתה במו ידיה, אפילו בזמנים בהם היתה מוגבלת מאד בתפקודה הפיסי.

כל זאת עשתה בשקט ובצניעות, מבלי שאף אחד ידע. היא אף לא הסכימה לספר על זה למשפחה הקרובה או לסבים ולסבתות, באומרה להוריה "לדבר על משהו שעושים זאת גאוה".

סיפורים ומסרים שאפשר ללמוד מילדים אהובים שנפרדו מאיתנו

תמר במברגר ז"ל

כ"ה בשבט תשנ"ז - כ"א באב תשס"ט

יש תפקידים ארוכים וקצרים, אבל
לכל תפקיד יש משמעות

על תמר

תמר נולדה ב-12 בצהריים, ביום שלישי, כ"ה בשבט תשס"ז. תינוקת יפהפייה שגדלה להיות ילדה שובת לב וחכמה, עם עיניים כחולות ענקיות. כשתמר הייתה בתחילת כיתה ג, בגיל שמונה וחצי, התגלה לה סרטן בעצמות. תמר התחילה בסדרת טיפולים ארוכה שדרשה אשפוזים רבים וארוכים, ניתוחים והקרנות. בכל תקופת הטיפולים היה חשוב לתמר לשמור, עד כמה שאפשר, על שיגרת חיים נורמלית - לימודים בבית הספר בכל יום שלא הייתה מאושפזת בו, ובעיקר השתתפות בפעילות ב"עזרא", תנועת הנוער בה הייתה חברה. היו ימים בהם תמר הלכה בבוקר לבית הספר, משם בצהריים ל"הדסה" לטיפול, ומיד משם לסניף לפעילות אחר הצהריים. הפאה של תמר, שנראתה בדיוק כמו השיער שלה, אפשרה לה להרגיש "כמו בולם", ולא לבלוט כילדה החולה. במשך כמעט ארבע שנים נלחמה תמר בסרטן. היו חודשים בהם היה נראה שתמר נצחה את המחלה, אך לצערנו הייתה התפרצות נוספת שהביאה להתמודדות נוספת ...

מתוך המקורות

"בְּהֶעֱלֵתָךְ" רש"י - למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים?
לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים, חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו.
אמר לו הקב"ה: 'חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות.'

שיח עם הילדים

- מדוע אהרון מקנא בנשיאים?
- ובאיזה טיעון מנחם אותו הקב"ה?
- גם בגילה הצעיר של תמר, היתה בה חכמה נדירה להבין אמת עמוקה לגבי העולם הזה. מה ביקשה תמר ללמוד מאהרן?
- קרה לכם פעם שקינאתם מאד בחלק של מישהו אחר? נסו להיזכר, ואפילו לרגע להרגיש בלב את הצריבה הזאת שקנאה מביאה איתה
- לאור דבריה המאירים והיפים של תמר, מה הייתם עונים לעצמכם ברגע הקנאה ההוא?

שלך גדול משלהם

בכתה ו', השנה האחרונה לחייה של תמר, היא נבחרה להיות מפקדת משמרות הבטיחות בכיתה שלה. היא הייתה מגיעה בבקרים מוקדם, עם תרמוס תה בימים הקרים, כדי לחלק לבנות "שלה". לקראת סוף השנה, כשהתכוננו למסיבת הסיום וערכו חזרות להצגה הגדולה, היה תורה של תמר להכין ולקרא דבר תורה לפרשת השבוע. תמר בחרה לדבר על רש"י לפסוק "בהעלותך את הנרות", והתייחסה לקנאה של אהרון בנשיאים ובתשובתו המנחמת של ה' שהשיב לו: "שלך גדולה משלהם" - כי התפקיד שזכה לו אהרון היה להדליק את הנרות. תמר אמרה לחברות: בהצגת סוף שנה, יש תפקידים ארוכים וקצרים, אבל אין קנאה בין הבנות, כיוון שכולן יודעות שלכל תפקיד יש משמעות, שלא נקבעת לפי אורכו או כמות הטקסט שבו. חודשיים לאחר מכן, תמר הלכה לעולמה. בשבעה של תמר, מורה שלה הביאה לנו את הדף עם דבר התורה הזה, והוא מסמל עבורנו את חייה ואת צוואתה. תמר הבינה ולימדה אותנו שהמשמעות של חיינו לא נגזרת מאורכם. אפשר גם ב-12 שנים קצרות, כמו אלו שהוקצבו לתמר, להשאיר חותם, לעשות טוב ולהשאיר מאחור עולם טוב יותר מזה שנכנסנו אליו.

סיפורים ומסרים שאפשר ללמוד מילדים אהובים שנפרדו מאיתנו

ישי בן דוד ז"ל

כ"ב בשבט התשנ"ט - ח' בתשרי התשס"ח

כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד

על ישי

ישי היה ילד עם עיניים בורקות, שחורות ועמוקות, מלאות חכמה.

כשהיה ישי כבן ארבע התגלה אצלו גידול בעמוד השדרה.

הגידול פגע בגופו, ואילץ אותו לנוע בכיסא גלגלים. למרות הקושי, ישי המשיך לעסוק בפעילויות מגוונות - משחק נגינה וציור.

ישי שמר אל אופטימיות ואמר שצריך לראות את הכל לטובה.

מדי ערב ישי ואמא שלו נהגו לשוחח על היום שחלף. באחד הערבים, כאשר שמע את אמו נאנחת חרישית, אמר ישי לאמא:

"אמא, למה את נאנחת? הכי כדאי שתקחי אותי לה"

"איך אפשר לקחת מישהו לה?" התפלאה אמא של ישי, ישי ענה: "כשחושבים שהכל לטובה, זה נקרא ללכת לה"

מתוך המקורות

ואמאי קרו ליה (=ומדוע קראו לו) נחום איש גם זו?

דכל מילתא דהוה סלקא ליה (=שעל כל דבר שקרה לו) אמר גם זו לטובה.
(בבלי, תענית, כ"א עמ' א)

שיח עם הילדים

- קראנו עכשיו יחד את כמה סיפורים על דמותו המיוחדת של ישי. איזה משפט או חלק בסיפור נשאר אתכם?
- איך אתם מבינים את המשפט הנפלא של ישי: "כשחושבים שהכל לטובה, זה נקרא ללכת לה"?
- קרה לכם פעם שמהו מעצבן, כואב או מאכזב התרחש, והצלחתם לומר לעצמכם מיד ולהאמין שכל מה שקורה קורה הוא לטובה?
- אם כן - ספרו מה עזר לכם להרגיש כך, ואיך הרגשתם אחרי שדבקתם באמירה הזו?

לא אפסיק לשיר

ככל שישי הוסיף להיעזר בכסא הגלגלים, הידיים שלו נעשו חזקות ומיומנות יותר.

ישי עשה איתם ממש הכל: הוא צייר וביקש ללמוד לשטוף כלים, רכב באופניים מיוחדים שנשלטים על ידי הידיים, שיחק טניס ביד אחת, העביר את עצמו מהמיטה לכסא וחזרה, פעולה שמצריכה כוח עצום.

כשדודתו של ישי, צביה, ראתה כמה הוא מוכשר בידיו, היא קנתה לו פסנתר, כי הרגישה שהנגינה תיטיב איתו, תיתן לו כוחות ותשמח אותו. ואכן, ישי התמסר לנגינה ומדי שבוע השתתף בשיעור פסנתר, ברצינות ובשמחה.

באחד השיעורים ישי הרגיש פתאום שקשה לו לנגן. היה לו קשה לשלוט בתנועה ביד שמאל. אחרי בירור, התגלה שהגידול טיפס במעלה עמוד השדרה.

כשישי הבין את משמעות הדברים, הוא אמר לאמא שלו בבטחון: "לא נורא אמא, אני פשוט אנגן מעכשיו ביד ימין. אני לא אפסיק לשיר" ועיניו הבורקות נצצו.

סיפורים ומסרים שאפשר ללמוד מילדים אהובים שנפרדו מאיתנו

רות נחמה לוי

הנשמה בתוך הגוף, היא כמו פרפר בתוך גולם
וכשאדם נפטר הנשמה יוצאת מהגוף
והיא עכשיו כמו פרפר

על רות

רות נולדה בערב שבת קודש י"ב אלול תשס"א
הבת הבכורה במשפחה, תינוקת מתוקה ועגלגלה מאוד
שגדלה והתפתחה כמו שאר הילדים.

רות הייתה ילדה מאוד מאוד מיוחדת. אנשים שהכירו
אותה אמרו שהיא גרמה להם להיות אנשים טובים יותר.
שהיא עזרה להם להצליח להתפלל יותר טוב, שהם עשו
מעשים טובים בזכותה ולרפואתה. ועוד המון דברים יפים
ומיוחדים...

יום אחד, כשרות הייתה בת 4.5, גילו שרות חולה בסרטן.
במשך ארבע שנים הרופאים נתנו לרות כל מיני תרופות
ועשו לה כל מיני טיפולים שיעזרו לסרטן להעלם מהגוף
שלה.

היה שלב שרות הרגישה יותר טוב והסרטן כמעט נעלם,
אבל הוא חזר שוב וטיפולים לא הצליחו לעזור לה.

כשרות הייתה בת 8, בי"ט בכסליו תש"ע, יום ראשון
בבוקר, רות נפטרה ועברה לעולם שכולו טוב.

מתוך המקורות

אִישׁ, כְּמִתְנַת יָדוֹ, כְּבִרְכַת ה' אֱלֹהֶיךָ, אֲשֶׁר נָתַן-לְךָ
דברים ט"ז

נאמר בעולת הבהמה אשה ריח ניחוח,

ובמנחה אשה ריח ניחוח,

ללמד, שאחד המרבה ואחד הממעט, ובלבד שיכוין
אדם את דעתו לשמים. (משנה מסכת מנחות)

שיח עם הילדים

- למה לדעתכם חשוב לתת צדקה, גם אם מדובר בסכומים קטנים?
- כיצד לומדת המשנה מהפסוקים שהכמות לא משמעותית, אלא הכוונה?
- כיצד אתם מבינים את המילים 'יכוון אדם את דעתו לשמים'? איך מכוונים לשמים?
- אחרי שקראתם את הסיפור מעורר ההשראה על רות ז"ל האם תוכלו לחשוב על משהו, אפילו קטן שאתם יכולים לתת מעצמכם?

דוכן הצדקה של רות

כשרות הייתה בת 7, היא החליטה שהיא רוצה לאסוף כסף לצדקה.

היא הקימה דוכן מחוץ למכולת, ומכרה בו דברים שהיא כבר לא היתה צריכה. כשבעל המכולת ראה את הדוכן של רות, הוא הוסיף לה דברים משלו.

ובכה, בכל יום שלישי רות היתה יוצאת למכולת עם שולחן קטן מלא הפתעות ושלט "דוכן צדקה".

יום אחד, היה ממש ממש קר וגשום, רות לא הרגישה כל כך טוב מהטיפולים. ההורים של רות אמרו שאולי לא כדאי שתצא היום להקים את הדוכן, אבל רות אמרה שהיא לא מוותרת ויצאה עם מעיל, מטריה וכל הפתעות של הדוכן.

רות מלמדת אותנו שכל אחד יכול לעשות משהו בשביל מישהו אחר, שגם כשקשה חשוב להמשיך לתת ולעשות בשביל אחרים. וכשמציבים מטרה, חשוב לעמוד בה.

סיפורים ומסרים שאפשר ללמוד מילדים אהובים שנפרדו מאיתנו

עמנואל (מנו) יעקוביאן

בלע המות לנצח
ומחה ה' א-לקים דמעה מעל כל פנים
(ישעיהו ב"ה)

על מנו

עמנואל היה ילד חייכן, שמח ועם לב זהב. היו לו עיניין מאירות שמחות, וצחוק מתגלגל וכובש. תמיד מצא סיבות לצחוק ולהצחיק את כולם. הוא היה ספורטאי וחזק, והיה לו אופי חיובי ואופטימי, ילד שכיף להיות בחברתו. הוא מעולם לא שפט שם יצור, ראה רק את הטוב בכל מצב ובכל אדם. כל העתיד היה לפניו, אך לצעירנו כשהיה בן 15 בלבד התגלה סרטן ממאיר במוחו ולאחר שנה עבר לעולם שכולו טוב. כמה הספיק להשפיע בעולמנו? כשהיה בן 13 קיבל החלטה להתקשר לסבים ולסבתות שלו בכל יום שישי, להתעניין בהם ולאחל להם שבת שלום. החליט - והתמיד! זה דבר קטן אבל ענק, כמה משמח!

מתוך המקורות

ויברח משה מפני פרעה, וישב בארץ מצרים וישב על הבאר. ולכהן מצרים שבע בנות וטבאנה ותדלנה ותמלאנה את הרהטים להשקות צאן אביהן. ויבאו הרעים ויגרשום ויקם משה וישען וישק את צאנם. (שמות, ב', טו-יז)

שיח עם הילדים

- הסיפור על העזרה לבנות יתרו הוא אחד הסיפורים היחידים שמשופרים על משה לפני שנבחר להנהיג את עם ישראל.
- מה אפשר ללמוד מהסיפור על תכונותיו של משה רבינו? האם ייתכן שבזכות תכונות אלו בחר אותו הקב"ה למנהיג?
- נסו לחשוב, האם גם אצלכם בכיתה או בשכונה יש ילד או ילדה שאפשר לצאת להגנתם או לעזור להם?
- לאור סיפורו מעורר ההשראה של מנו, מה תוכלו אתם לעשות כדי לסייע לאותו ילד או ילדה?

כתף תומכת ואוזן קשבת

בבית ספרו של מנו היתה כיתת תקשורת וילדים שם היה קשה חברתית. יום אחד מנו קלט שילדים מעליבים ילד מהכיתה הזו והוא יצא להגנתו ודרש מהילדים בתקיפות להפסיק את ההתנהגות הזו ולהתנהג לילד הזה ולאחרים יפה ובכבוד. המורה שראתה מרחוק איך הוא נלחם באומץ נגד העוול, היתה המומה. היה בכנתו ילד יתום מאם שהיה עצוב ומנו פעל רבות לשלב אותו חברתית וגם השקיע שעות של שיחות עם הילד הזה עד ששכנע או שהעולם יפה וששווה לחיות ולהאמין בטוב. מנו המשיך עם הקשר והנתינה. גם כשמצבו התדרדר והוא כבר על כסא גלגלים התעקש להגיע לכיתה ולהמשיך לתת ולתמוך ולאהוב את כולם. חבל על דאבדין.